
WAARNEMINGEN TE KOKSIJDE EN OOSTDUINKERKE NA DE ZWARE
WINTERSTORMEN VAN 26, 27-II EN 1,2-III-1990.

M.-TH. VANHAELEN

Ter vergelijking en/of aanvulling op de gegevens van C. d'UDE-
KEM d'ACQZ (1990) over de vondsten tussen Wenduine en De Haan op
3-III-1990 geef ik hier mijn waarnemingen en vondsten van Koksij-
de en Oostduinkerke op.

28-II-'90, St.-Idesbald-Koksijde (krachtige W-wind):

ALGAE

Ascophyllum nodosum: 10-tal exemplaren.

Sargassum muticum: 1 fragment.

MOLLUSCA

Crepidula fornicata: enkele levende ketens.

Acanthocardia echinata: 1 losse klep.

Macra corallina: een 10-tal losse kleppen.

Lutraria angustior: 1 losse rechterklep.

Ensis directus: enkele 10-tallen lege doubletten.

Ensis ensis: 1 doublet.

Donax vittatus: 2 verse doubletten.

Mya truncata: 100-den losse kleppen.

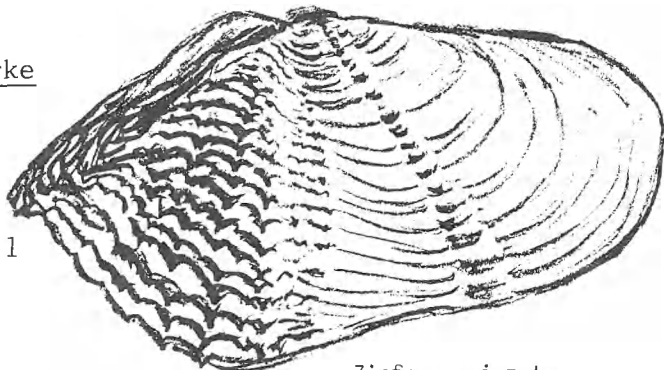
Barnea candida: een 10-tal losse kleppen.

Zirfaea crispata: >80 losse kleppen; overwegend witte exemplaren,
16 met resten van het periostracum. Opmerkelijk is dat alle
verzamelde exemplaren linkerkleppen waren.

1-III-'90, Oostduinkerke
(St.-André)-Koksijde
(Schipgat) (hevige
Z.W.-wind):

MOLLUSCA

Diplodonta rotundata: 1
losse klep.

Zirfaea crispata

Acanthocardia echinata: 1 losse klep.
Laevicardium crassum: 3 oude losse kleppen.
Spisula solida: 2 verse doubletten.
Donax vittatus: 3 verse doubletten.
Mya arenaria: 1 losse klep.
Mya truncata: een 100-tal losse kleppen.
Saxicavella jeffreysi: 1 losse klep.
Zirfaea crispata: >50, opnieuw alleen linker-
kleppen.

2-III-'90, Koksijde (Schipgat)-Oostduinkerke
(N.W.-storm):

ALGAE

Ascophyllum nodosum: zeer talrijk; verscheidene
bezet met *Pilayella littoralis*.
Fucus vesiculosus: enkele 10-tallen ex.
Sargassum muticum: enkele 10-tallen.
Himantalia elongata: enkele 10-tallen.
Halidrys siliquosa: een 10-tal.
Chorda filum: enkele exemplaren.

MOLLUSCA

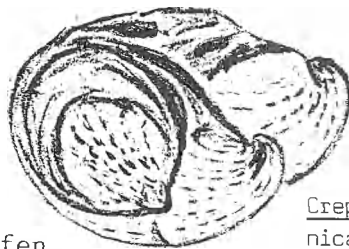
Modiolus modiolus: 6 oude losse kleppen.
Anomia ephippium: 1 bolle klep, verse gele kleur.
Acanthocardia echinata: 2 losse kleppen.
Spisula solida: 7 levende exemplaren.
Ensis directus: enkele 100-den verse, lege dou-
bletten.
Donax vittatus: 5 verse, lege doubletten.
Barnea candida: een 100-tal losse kleppen.
Zirfaea crispata: diverse ex. Nu liggen er ook
rechterkleppen, meestal oudere exemplaren.

AVES

Alca torda: 1 uitgeput dier tegen de duinreep
(Schipgat).

Ensis directus

Crepidula for-
nicata

3-III-'90. Dezelfde dag dat C. d'UDEKEM d'ACUZ zijn talrijke waarnemingen deed tussen Wenduine en De Haan, werden ook te Koksijde de meeste levende organismen aangetroffen. Het hierna vermelde, spoelde aan over ± 1 km kustlijn vanaf de riool te Koksijde (Schipgat) tot Oostduinkerke (St.-André):

ALGAE

Ascophyllum nodosum: overvloedig aangespoeld. Oude exemplaren met dichte bosjes *Pilayella littoralis* en verse exemplaren.
Fucus vesiculosus: >100 ex.
Halidrys siliquosa: >30 ex. (oude en verse).
Cystoseira baccata: 6 fragmenten.

ANNELIDA

Arenicola marina: 3 ex.
Aphrodite aculeata: 1 ex.

MOLLUSCA

Cerastoderma edule: opvallend weinig kokkels, slechts een paar levende doubletten.
Macra corallina: >20 levende, 10-tallen lege doubletten.
Spisula subtruncata: vele miljoenen, overwegend levend.
Ensis directus: vele duizenden, >1000 met levend of vers dood dier. De levende exemplaren waren nog zeer actief en groeven zich terug in nabij de riool, waar ± 1 m zand weggespoeld was en slikachtige geulen ontstaan waren.
Ensis arcuatus: na intensief zoeken vond ik 5 levende Grote Zwaard-scheden, ze waren ± 10 cm lang. De exemplaren deden geen moeite om zich terug in te graven, doch hielden hun schelpen nog krach-tig gesloten.
Tellina fabula: enkele levende, 10-tallen verse lege doubletten.
Macoma balthica: enkele lege doubletten.
Donax vittatus: >10 levende, 10-tallen lege doubletten.
Abra alba: enkele levende ex.
Venerupis senegalensis: >500 verse doubletten, >20 levende ex.
Mya arenaria: 1 levend ex.
Mya truncata: >20 levende ex., vele lege doubletten.

Barnea candida: >30 levende ex.; meestal ontbrak het accessorische schelpstukje, als het wel aanwezig was was het doorgaans beschadigd.

CRUSTACEA

Carcinus maenas: enkele levende ex.

Liocarcinus holsatus: enkele levende ex.

Corystes cassivelaunus: 1 ex. door meeuwen doodgepikt.

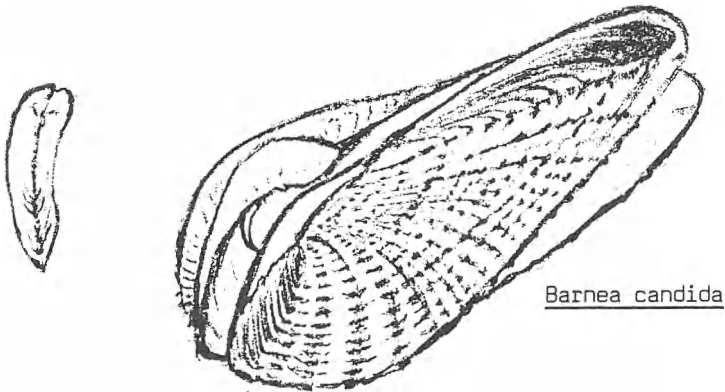
Pisidia longicornis: 1 levend ex.

ECHINODERMATA

Asterias rubens: >50 levende ex.

Echinocardium cordatum: 1000-den lege skeletten.

Psammechinus miliaris: >50 levende ex.

Barnea candida

PISCES

Raja clavata: 4 eikapsels.

Myoxocephalus/Taurulus sp.: 1 geel-roseachtige eierkluit.

Na een vluchtige vergelijking vallen reeds dadelijk enkele punten van overeenkomst op. B.v.: er spoelen zeer weinig verse *Cerastoderma edule* aan, zowel te Koksijde-Oostduinkerke als te De Haan-Wenduine en ook weinig *Abra alba* op de twee plaatsen. Opvallende verschillen zijn het voorkomen van levende *Donax vittatus* en *Spi-*

sula solida te Koksijde-Oostduinkerke, waar deze te De Haan-Wenduine niet gevonden werden. Zijn er recente strandingen van deze twee mollusken aan Midden- of Oostkust bekend ?

Te Oostduinkerke is *Ensis directus* op *Spisula subtruncata* na de afgelopen twee jaar de meest talrijkst vers aangespoelde schelp. Toch zien we dat *Ensis arcuatus* nog sporadisch voorkomt aan de Westkust. Zal ze zich kunnen handhaven ?

Alhoewel *Barnea candida* levend gevonden werd te Koksijde blijkt ze toch veel massaler aan te spoelen te De Haan-Wenduine. Opmerkelijk is ook dat er geen enkele *Petricola pholadiformis* genoteerd werd te Koksijde! In mijn nota's vind ik rond die periode slechts 1 levende Amerikaanse Boormossel op 4-II-90 en 5 lege doubletten op 21-IV-90 te Koksijde. Een drietal jaren geleden was de soort nochtans een zeer regelmatige verschijning aan de Westkust.

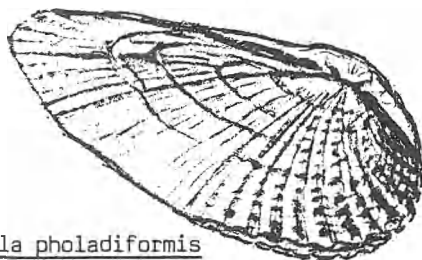
De sterke dominantie van *Spisula subtruncata* lijkt wel algemeen te zijn voor onze kust. Bijna dagelijks kan je van Het Schipgat tot Groenendijk (Nieuwpoort) miljoenen gestrande exemplaren aantreffen. De meeste levende exemplaren proberen zich opnieuw in te graven nadat ze op het strand zijn geworpen.

De ongewone verschijning van *Acanthorcardia echinata* is geen eenmalig feit. Op 22-IX-90 lag er te Oostduinkerke een vers, leeg doublet van 5,2 cm bij de waterlijn. Eerder, op 4-IV-88 spoelde er een vers doubletje van 2,1 cm aan te De Panne en recent gevonden losse kleppen vertonen ook de verse lichtgele tot bruine kleur.

Tot zover deze bedenkingen bij het vergelijken van twee verslagen n.a.v. de winterstormen van 1990. Het zou zeker interessant zijn indien er van andere Belgische kustplaatsen waarnemingen zouden ingezonden worden, die op dezelfde dagen verricht werden.

Literatuur.

UDEKEM d'ACQZ, C. d', 1990. Note sur quelques organismes recueillis entre Wenduine et De Haan le 3 Mars 1990.- De Strandvlo, 10(3): 74-78.

Lindegaarde, 3
1830 Machelen

Petricola pholadiformis